

Голас РАДЗІМЫ

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НАРАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЙЧЫНКАМІ

№ 44 (529)

Чэрвень 1961 г.

Год выдання 7-ы

Для шчасця дзяцей

З таго часу, як існуе чалавецтва, дзейнічае вялікі закон — закон любві да дзяцей. Дзеці — гэта самае дарагое, самае каштоўнае багацце, наша будучыня. Усе дзеці, дзе б яны ні жылі, да якой бы расы яны ні належалі, маюць права на мір і шчасце.

Для абароны гэтага права Міжнародная дэмакратычная федэрацыя жанчын у 1949 годзе ўстанавіла Міжнародны дзень абароны дзяцей. У гэты дзень аб'ядноўваюцца сілы змагароў супраць тых, хто нясе дзецям гора, супраць рабскай працы малалетніх, супраць голаду і хвароб.

У дастатку растуць савецкія дзеці. Радзіма акружыла іх мацярынскай любоўю. Нашы хлопчыкі і дзяўчынкі — гаспадары Палацаў і Дамой піянераў, станцый юных тэхнікаў, стадыёнаў, бібліятэк, тэатраў. У рабят ёсць свае дзіцячыя чыгункі, рачныя паравозы, газеты і часопісы.

Усе, што робіцца ў нашай краіне, робіцца для дзяцей, для іх будучыні. Для іх будуцца новыя заводы і фабрыкі, вырошчваюцца высокія ўраджай, узнікаюць цэліныя землі, узводзяцца гарады і сёлы. Цяжка пералічыць усе дзевоты, усе тое чудоўнае, што стварае для шчасця дзяцей Радзіма.

Але на нашай планеце жыве мільярд дзяцей, і палавіна з іх расце ў галечы і пакутах. Не хацелася б карыстацца сухімі лічбамі, але бывае, што яны гучаць больш выразна, чым словы. 250 мільёнаў дзяцей — гэта значыць палавіна ўсіх дзяцей школьнага ўзросту — не ўмеюць ні пісаць, ні чытаць. У Паўднёвай Карэі за два гады прададзена 2 тысячы дзяцей. Іх вывоззяць як танную рабочую сілу ў ЗША. Дзіцячая смертнасць у многіх раёнах Афрыкі дасягае 60 працэнтаў.

У краінах Паўднёвай Амерыкі сярод працоўных неграў дзеці да 15 гадоў складаюць 14 працэнтаў усёй рабочай сілы. Вельмі многа дзіцячага гора і слёз за гэтымі лічбамі.

Супраць галечы і голаду дзяцей у капіталістычных краінах, за іх жыццё і здароўе, за выхаванне іх у духу міру і дружбы паміж народамі вядуць нястомную высякародную барацьбу ўсе прагрэсіўныя людзі на зямлі.

Калі ўпершыню адзначаўся Міжнародны дзень абароны дзяцей, многія маці спадзяваліся, што Дзень абароны хутка стане непатрэбным і будзе заменены Днём шчаслівага дзяцінства. Аднак яшчэ да гэтага часу дзеці маюць патрэбу ў самай актыўнай абароне. І перш за ўсё — у абароне ад небяспекі вайны, якая не ліквідвана.

Дзеці не могуць самі сябе абараніць. Гэта павінны зрабіць мы, дарослыя. Так, самае галоўнае — мір! У Дзень абароны дзяцей асабліва настойліва гучыць гэтае слова на мовах усіх народаў. Асабліва патрабавальна гучыць яно ў вуснах маці. Маці свету ведаюць, колькі загинула іх дзяцей у крываваых баях вайны. Будучыя вучоныя і паэты, будаўнікі і музыканты ляглі ў сырую зямлю на жорсткіх дарогах вайны, не паспеўшы аддаць людзям агонь сваёй душы. Маці памятаюць гэта, маці не даруюць.

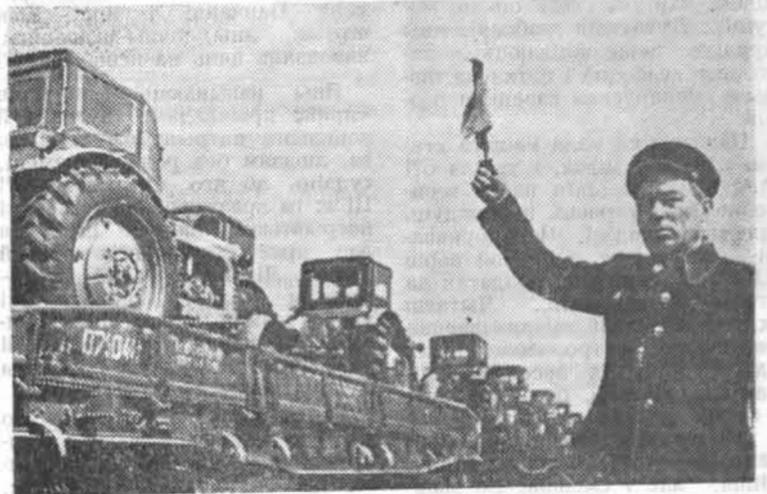
Дванаццаты раз прагрэсіўная грамадскасць свету адзначыла 1 чэрвеня Міжнародны дзень абароны дзяцей. Усе людзі добра волі цясей згуртоўваюць свае рады пад вялікім сцягам, на якім палымнеюць блізка і дарагія кожнаму сумленнаму чалавечыя словы:

— Далоў вайну! Далоў капіталістычнае рабства! За мір ва ўсім свеце, за шчасце дзяцей, за лепшую будучыню ўсяго чалавецтва!

Кожны дзень са станцыі Сцяпьянка Беларускай чыгункі ва ўсе канцы Савецкага Саюза ідуць эшалоны з прадукцыяй мінскіх прадпрыемстваў. Чыгуначнікі ўжываюць паскораныя метады фарміравання дастаўкі вагонаў да месца разгрузкі і пагрузкі. На здымку: саставіцель паяздоў станцыі Сцяпьянка выдатнік руху Леанід Іосіфавіч Куракевіч на фарміраванні эшалона з трактарамі для Ахмолінскай вобласці.

Машыны для новабудоўляў

Серыйны выпуск магутных пад'ёмных кранаў на гусенічным ходзе асвоў у Чалябінскай вобласці калектыў Чабаркульскага ліцейна-механічнага завода. Гэта — першыя ў нашай краіне самаходныя краны грузавыя дзіцячыя адлегласць, падаваць цяжкія панелі і канструкцыі на вялікую вышыню. Чабаркульскія краны накіраваны на пляцоўку Заходнесібірскага металургічнага камбіната і іншыя буйнейшыя новабудоўлі нашай краіны.

АЛЮМІНІЕВАЯ АБМОТКА

МАГІЛЕЎ. Масавы выпуск электраматораў магутнасцю 2,8 кілавата з алюмініевай абмоткай секцыі статора наладзіў калектыў магілёўскага завода «Электрарухавік». Новаўвядзенне дазволіла паўнасна адмовіцца ад ужывання дарагога меднага провада. У выніку ў гэтым годзе прадпрыемства атрымае звыш 60 тысяч рублёў эканоміі.

Завод будзе выпускаць з алюмініевай абмоткай таксама рухавікі магутнасцю 4,5 кілавата.

Дзяржава — дзецям

У Савецкім Саюзе ўсе без выключэння дзеці — звыш 33 мільёнаў чалавек — вучацца ў агульнаадукацыйных школах. Якая капіталістычная краіна можа пахваліцца такім дасягненнем!

Школы-інтэрнаты — прабраз школы будучага. Іх сетка ў СССР расце з году ў год. К канцу 1961 года ў школах-інтэрнатах краіны будзе навучацца 1 мільён дзяцей. У адной толькі Беларусі працуе 78 школ-інтэрнатаў, у якіх вучоўваецца 16.400 навучэнцаў.

У нашай рэспубліцы працуе 110 Дамой і Палацаў піянераў, мноства дзіцячых бібліятэк, 13 станцый юных натуралістаў, 3 станцыі юных тэхнікаў, 7 дзіцячых стадыёнаў, 62 спартыўныя школы. Юных падарожнікаў абслугоўваюць 7 дзіцячых экскурсійна-турыстычных станцый, якія маюць 8 баз у самых малыўнічых кутках Беларусі.

Сёлет у Беларусі працуе 877 дзіцячых садоў і 468 ясляў, дзе вучоўваецца звыш 94 тысяч дзяцей. У нашай краіне ў 1961 годзе сады і яслі, якія знаходзяцца на дзяржаўным будынку, будуць наведваць 4.740 тысяч дзяцей. У садах і яслях працуюць кругласутачныя групы, у якіх дзеці знаходзяцца ўвесь тыдзень і вяртаюцца дадому толькі «ў гасці» на выхадныя дні.

У Беларусі працуе шырокая сетка жаночых кансультацый. Радзіўныя аддзяленні медыцынскіх устаноў налічваюць больш чым шэсць тысяч ложкаў.

На варце здароўя дзяцей стаіць велізарная армія ўрачоў, створана разгалінаваная сетка дзіцячых медыцынскіх устаноў. Больш чым 4,5 тысячы ложкаў маюць дзіцячыя бальніцы Беларусі. Новыя дзіцячыя бальніцы з паліклінікамі ўступілі ў строй у Гомелі, Гродна, Маладзечна. К 1965 году такіх бальніц будзе ўведзены яшчэ ў 10 гарадах Беларусі.

Медыцынскае абслугоўванне дзяцей няспынна паліпшаецца. Яшчэ нядаўна ў Беларусі на аднаго ўрача прыпала 9 сярэднім 1.138 дзяцей, а цяпер урач абслугоўвае ў сярэднім 944 дзіцяці.

Беларусі мае 22 дзіцячыя санаторыі. Акрамя таго, дзеці могуць лячыцца таксама ў лепшых здаруных Іртыма і Каўназа. Калі васьмі тысяч дзяцей працоўных нашай рэспублікі адпачыла летась у санаторыях.

Штогод у СССР калі сямі мільёнаў дзяцей вызначаюць летам на дачы, адпачываюць у піянерскіх лагерах, на дзіцячых аздараўленчых пляцоўках. У Беларусі, напрыклад, у мінулым годзе такім чынам адпачыла звыш 213 тысяч дзяцей.

Салігорскі радыёрэлейны пункт

На высокім узгорку, размешчаным побач з горадам беларускіх гарнякоў — Салігорскам, выраслі белакаменныя домікі. У іх размешчаны Салігорскі радыёрэлейны пункт. Ён будзе рэтрансляваць тэлевізійныя перадачы з Мінска.

Пасля ўстаноўкі зманціраванай на зямлі прыёмна-перадатчай антэны вышыняй да 120 метраў праграмы Беларускага тэлецэнтра змогуць глядзець жыхары Салігорска, Старобіна, Слуцка, калгаснікі навакольных вёсак, рабочыя саўгасай.

На Брэсцкім дыянавым камбінатае выпушчана першая партыя дыянаў для паказу на Усесаюзнай выстаўцы дыянавых вырабаў. На здымку: мастак камбіната Юрый Янаўлевіч Васільеў, начальнік АТК Алена Рыгораўна Валачэй і майстар аддзела чэха Тацяна Аляксееўна Кавянодава аглядаюць новыя дыяны.

Матор трымае экзамен

Рашаючы экзамен трымае новы шасціцыліндравы дызельны рухавік «ЯМЗ-236», створаны на Яраслаўскім маторным заводзе. Сем такіх матораў, устаноўленых на вялікагрузныя машыны Мінскага аўтамабільнага завода, знаходзяцца цяпер на дзяржаўных выпрабаваннях.

Выпрабаванні на першым этапе паказалі, што гэты дызель у параўнанні з серыйным маторам Яраслаўскага завода павялічвае хуткасць грузавога аўтамабіля на 25 кіламетраў, а расход паліва на кожны сто кіламетраў скарачае на 10—18 літраў. Ён пераўзыходзіць серыйны матор таксама і ў іншых адносінах. Вага яго значна меншая, а магутнасць у паўтара разоў вышэйшая.

На 12-м кіламетры шасэ Мінск — Лагойск у сасновым бары ўзводзіцца буйны медыцынскі цэнтр. Тут размешчана Рэспубліканскі навукова-даследчы Інстытут анкалогіі і медыцынскай радыялогіі і вялікая рэспубліканская клінічная бальніца. Увесь участак у 40 гектараў падзелены на зоны лячэбных карпусоў, адпачынку хворых,

Гарадок медыцыны пад Мінскам

навуковы і гаспадарчыя сектары.

У комплексе збудаванняў Інстытута ўваходзіць некалькі будынкаў для розных спецыяльных і паліклінічных аддзяленняў, стацыянара.

Другі комплекс ад-

ведзен для трох-чатырох- і пяціпавярховых лячэбных і лабараторнага карпусоў рэспубліканскай клінічнай бальніцы на 840 ложкаў. Яна будзе мець амаль 15 аддзяленняў, у тым ліку і такіх, як нейрахірургія, грудная

хірургія, артапедыя, эндакрыналогія і іншыя.

Як паведамілі нашаму карэспандэнту ў Міністэрстве аховы здароўя БССР, будаўніцтва гарадка медыцыны будзе ажыццяўляцца ў дзве чаргі. Першым у 1963 годзе вырашана ўвесці ў строй комплекс будынкаў Інстытута.

Ім ніхто не паверыць

Нядаўна, зайшоўшы ў рэдакцыю газеты «Голас Радзімы» я даведаўся, што мюнхенская газетка перадрукавала мой верш «Лясная песня». У гэтай сувязі я вельмі прасіў бы вас надрукаваць на старонках вашай паважанай газеты мой адказ на паклённіцкія каментарыі газеткі, а таксама некалькі маіх вершаў.

Са шчырай пашанай.

Алег ЛОЙКА

Гэта ўжо не першы раз, калі мюнхенскія пісанкі, на ўсё сваё фальшывае горла ганьбічы нашу беларускую савецкую паэзію, крычучы аб яе заняпадзе і беднасці, самі перадрукоўваюць яе творы. Перадрукоўваюць, бо самі па сваёй нікчэмнай пустаце нічога вартага стварыць не могуць. Духовныя жабранкі, яны крадком перахоплваюць з таго, што свабодна і натхнёна творыць беларуская савецкая паэзія.

Пажыліліся каля нашага стала, панове.— можа, і ханіла б?! Але не!.. Не такія паны мюнхенцы, каб уласці, як крадучы прастыя злодзеі. Перадрукавалі, напрыклад, яны мой верш «Лясная песня» і ў дадатак да яго — каментарый!.. Чытаеш іх, і перад табой выварачваецца ўсё гнілое нутро мюнхенскіх адшчапенцаў. Іх бессарамная хлусліваць, без якое яны і кроку ступіць не могуць.

Ад гэтай хлусні, трэба сказаць, не толькі гадка становіцца, але і смешна. Бо мюнхенскія мудрагелыцы дакаціліся ўжо да таго, што і махляваць гадка не ўмеюць. Сапраўды, хто ж ім паверыць, што «выказваць у беларускай савецкай літаратуры беларускія патрыятычныя пачуцці і любоў да Беларусі... сурова забаронена», калі з той жа самай савецкай літаратуры яны перадрукоўваюць маю «Лясную песню», у якой я па меры сваіх сіл і здольнасцей імкнуўся выказаць свае патрыятычныя пачуцці да роднай мне Беларусі!..

Да таго ж трэба быць яшчэ проста вяславым невукам, каб сцвярджаць, што ў беларускай савецкай літаратуры забаронена пісаць аб Беларусі як «самастойнай краіне». Толькі хлуслівае праднамеранасць можа за-

быцца, што гэта ў Савецкай Беларусі былі створаны такія патрыятычныя шэдэўры, як пазмы «Безназоўнае» Янкі Купалы, «Дзесяты падмурак» Паўлюка Труса, «Беларусь» Петруся Броўкі, шматлікія вершы аб Беларусі Максіма Танка, Пімена Панчанкі і інш. Дык што ж, яны, паны-мюнхенцы, наводзяць ценю на ясны дзень?!

Яны называюць мой верш «яркім прыкладам... вузкага й вонкавага патрыятызму». Ці ж ім, людзям без роду і племені, судзіць аб яго патрыятызме?! Ці ж ім зразумець наш савецкі патрыятызм, якім я імкнуўся да краёў напоўніць свой верш? Лірычны герой яго — малады чалавек, геолог, які ўжо самой прафесіяй звязаны з шырокімі прасторами ўсёй сваёй Савецкай Радзімы ад Белавежы да Курыл.

Ён любіць яе ўсю, але яго першая чалавечая любоў і прыязнасць — да таго кутка зямлі, дзе ён нарадзіўся і вырас. Любоў да ўсяе Радзімы ў ім жыве праз любоў да роднага кутка, пачынаецца з яе. У гэтым аснова майго верша. Але што да яе панам-мюнхенцам, калі факты для іх — нішто, калі яны круцяць іх на свой махлярскі лад.

Ды як бы яны ні круцілі, ім ніхто ніколі не паверыць. Не павераць ім і тыя сумленныя мае землякі, якія, магчыма, з лісткаў іх непрыстойнай газеткі працягваюць мой верш. Дарэмна стараюцца бязродныя ілгуні і паклённікі. Нам, беларускім пісьменнікам, сапраўднае шчасце жыць і тварыць дае родная зямля, аднасьць з ёю, з народамі, з велічным камуністычнымі ідэямі сучаснасці.

Радзіма

Да мяне прыйшла ты
Матчынаю ласкай,
Сумнай калыханкай,
Таямнічай казкай,
Горкаю, пякуючаю слязою,
Што раняла маці нада мною
Дні і ночы у чаканні таты
З-за іржавых, з-за лукішскіх
Кратаў...

Да мяне прыйшла ты
Вераснёвым ранкам
Зоркаю чырвонай
На магутным танку.

З матчынай усмешкай,
З песняю крылатай,
З воляю, зямлёю —
Без паноў праклятых!..

Дзесьці ж і дагэтуль
Сонца засяць кратаў,
Сохнуць маці з дзедзьмі
Без бацькоў-аратаў.
Я б забыўся слязаў
Прысмак гаркаваты,
Каб, як да мяне,
Там
І да іх прыйшла ты!..

1956 г.

Я соснаў тых не разумеў бы...

Я соснаў тых не разумеў бы,
Не разумеў бы вербаў тых,
Што дзесьці выраслі за Эльбай,
Ля стром фіёрдай люстраных:

Не разумеў бы, што шапочуць
Каля Гудзона чараты,
Аб чым алень сніць апафночы,
Адбіўшыся ад чарады;

Аб чым трава пля, прабіўшы
Грэнландый суровы лёд,
І што за песні погнаць цішу
Тундр лабрадорскіх і балот, —

А тут заворкаю сардэчнай
Мяне вітае кожны кут:
На мове пращучай справдэчнай
Сама зямля гаворыць тут:

Сюдзі хоць пальму прывязіце,
Я знаю: цераз дзень, другі
Яна, абвыкшыся ў жыцце
Ці там, дзе вежамі стагі,

Са мной назаўтра загаворыць
На мове жнеяў і касцоў,
Якія радасці і гора
Дзялілі тут спаком ваякоў!..

1961 г.

Ходзяць у пары...

Ходзяць у пары сонца і цень,
Радасць і смутак, любоў і нянавіць, —
Сонца схаваецца — цень западзе,
Радасць знікае — сум крылы расправіць.

Толькі любоў і нянавіць чамусь
У сэрцы маім не ўміраюць ніколі...
Чым болей люблю я цябе, Беларусь,
Цемру і сум ненавіджу тым болей!..

1957 г.

Я удивляюсь

Дорогие соотечественники!
Я получаю газету «Голас Радзімы» на белорусском языке и нахожу в ней массу слов, которых совершенно не понимаю, несмотря на то, что я родился и жил до семнадцатилетнего возраста в Слуцком районе.

Этот язык мало схож с тем языком, на каком говорили белорусы при царизме. Белорусы при царизме говорили на таком языке, который нельзя было назвать ни белорусским, ни русским, но он был более схож с русским языком, чем с воскресшим современным белорусским языком, и детям в русских школах легко было изучать русский язык. Вот я в старой царской России окончил только четырехлетку (народное училище, которое мы называли мужицким университетом) на русском языке, но уверен, что каждый грамотный русский человек свободно прочтет и поймет мое письмо.

Некоторые дошли до того, что называют русский язык «соседским языком», т.е. не имеющим ничего общего с белорусским языком и с белорусами несмотря на то, что в Киевской Руси не было ни великороссов, ни белорусов, ни украинцев, а были все русские и их язык был общерусский славянский язык. Эти три народности возникли во время политических интриг на Руси, и их три языка взяты из общерусского старого языка. Те части Руси, которые были порабощены польско-литовскими панями и другими народами, придерживались старого общерусского языка, и в результате получились белорусский и украинский языки, смешанные с языками порабощенных. Московская же Русь развивала свою культуру, улучшала общерусский старый язык, и мы получили прекрасный русский язык и золотую русскую литературу, которые считаются одними из богатейших в мире.

В Америке я получил среднее образование на английском языке, но предпочитаю русскую литературу английской литературе. Я прочел много русских книг и не нашел никаких затруднений в чтении на русском языке, несмотря на то, что оставил Родину в 1913 году и с тех пор живу в Америке. Купил роман на белорусском языке, начал читать его и удивился тому, что ничего не понял.

Прочитав письмо Петра Гуриновича в «Голасе Радзімы», я должен сказать вам, что он не один называет белорусский язык «новой дурной мовой». Почти все белорусские выходцы в Америке, друзья советского народа и патриоты своей Родины, негодуют против современного белорусского языка. Этот язык, конечно, не новый и не дурной и сыграл великую роль во время порабощения Белору-

сии польско-литовскими панями. Он сохранил тогда за белорусским народом культуру старой Руси, морально-политическое единство, веру в победу над панями-поработителями и при соединении к своим братьям, к русскому народу. Но после восстановления Белоруссии с Россией, с русским народом старым, отсталым белорусский язык стал ненужным, так как более развитый русский язык уже тогда далеко ушел от старого общерусского языка и белорусы приняли русский язык как свой более развитый, прогрессивный язык. Русский, белорусский и украинский языки — это дети старого общерусского языка, и русский язык не «соседский язык», а родной брат белорусского языка. Воскрешать старый белорусский язык после трехсот лет, хвататься за старое, которое отжило свой век, это совсем нелепый поступок. Надо было отдать белорусскому языку должную честь за его великую историческую роль в борьбе белорусов с иностранными порабощителями, похоронить его, как был похоронен умерший латинский и много других языков в мировой истории, и ввести в Белоруссии русский язык. Можно же иметь свою Белоруссию, свою республику на русском языке. Это очень хорошо, что белорусы имеют свою республику, своих представителей в организации Объединенных Наций. Я хотел бы, чтобы все 15 советских республик имели своих представителей в этой мировой организации и советские люди получили 15 голосов, а не три, как теперь.

У нас в Чикаго есть «новые» эмигранты, прибывшие в Америку после Великой Отечественной войны. Некоторые из них — это бывшие подлизы гитлеровских варваров, гнусные предатели Родины. Они организовали клуб под названием «За освобождение Белоруссии», а на самом деле этот клуб стоит за порабощение Белоруссии. Вот эти гады кричат, что в Белоруссии нет ничего белорусского, а все русское, и развернулась там русификация белорусов. Вы, дорогие соотечественники, знаете, к чему они гнут. Они стараются убедить белорусов, что белорусы будто совсем другое племя и ничего общего никогда не имели и не должны иметь с русскими. Но нам, старым эмигрантам, приходилось встречаться с такой гадостью раньше. Мы таких людишек встречали в Америке во время и после рабоче-крестьянской революции в России. Мы не попались на их удочку тогда и не попадем теперь. Эти гады, враги советского народа, все выдохнут и не увидят капитализма в России, как выдохли и не увидели его белогвардейцы.

Мы, старые эмигранты, гордимся Советским Союзом, великими достижениями его в науке и технике и особенно тем, что он освободил свой народ от эксплуатации человека человеком. Он и нас здесь поставил на высший уровень. Раньше нас здесь презирали, как людей из самых отсталых стран Европы. И теперь подлизы капиталистов презирают нас, но уже не как отсталых, а как здравомыслящих, передовых людей и такое презрение, хотя оно более сурово, а всё-таки переносить его как-то легче.

Вот передо мной лежит журнал «Советский Союз» на английском языке, и я смотрю на нашего красавца, героя не только Советского Союза, а всего мира — Юрия Гагарина. Сердце трепещет от радости, а глаза залиты слезами. Тот, кто не побывал на чужбине, не знает, что значит жить вне отчизны. У каждого человека одна Родина и одна мать. Другой Родины, как и другой матери, не может быть. Другая Родина, как другая мать, может быть только мечтой.

Я извиняюсь, дорогие соотечественники, если вам покажется, что я нахально нападаю на белорусский язык. Я откровенно высказываю свои мысли. Если я ошибаюсь, укажите мои ошибки.

Напечатайте это письмо в «Голасе Радзімы», если это возможно, на русском языке.

С уважением

Алексей САВИЦКИЙ.

США.

АД РЕДАКЦЫІ:

Дарагі зямляк! Дзякуем вам за тое, што вы адкрыта выказалі свае меркаванні па закранутаму рэдакцыйнаму пытанню ў артыкуле «А як думаеце вы?» (газета «Голас Радзімы» № 26 за сакавік 1961 года). Выконваючы вашу просьбу, мы змяшчаем вашу пісьмо ў газеце на рускай мове, хоць мы і не з усімі вашымі довадамі згодны. Калі будзем падводзіць вынікі дыскусіі па гэтым пытанню, мы напішам, у чым, на нашу думку, вы памыляецеся.

Чакаем вашых пісем і на іншых тэмах.

Куток інтэрнацыянальнай дружбы

Мощная дружба ўстанавілася паміж піянерам Любіноўскай сямігадовай школы і школьнікамі Кітайскай Народнай Рэспублікі, Чэхаславакіі, Польшчы. Так, напрыклад, піянерка Аліна Цішаловіч перапісваецца з Лі Чэн-ай — піянеркай школы № 61 горада Цяньцзіна. Яны абмяняліся піянерскімі гальштукімі, паштоўкамі і іншымі падарункамі, паведамля-

юць аб сваёй вучобе, планах на будучае.

Нядаўна па ініцыятыве піянерскай арганізацыі ў адным з класаў школы абсталёван куток інтэрнацыянальнай дружбы. Тут на паліцах выстаўлены паштоўкі з відамі кітайскіх і чэхаславацкіх гарадоў, пісьмы, піянерскія гальштукі і іншыя рэчы.

Е. ГУРЫНОВІЧ.

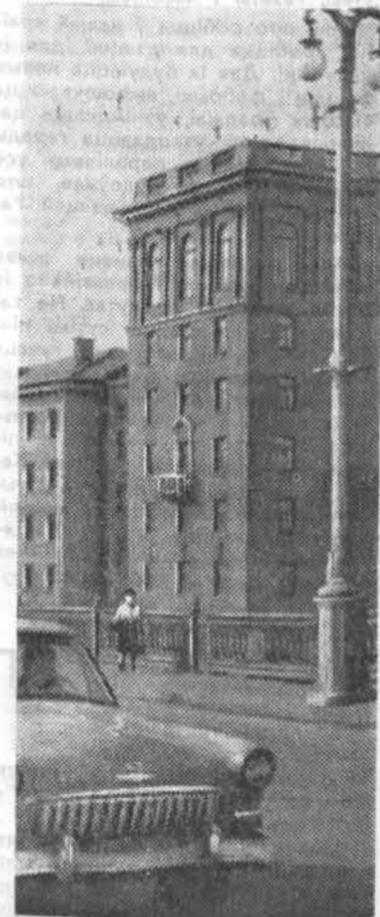
Міёрскі раён.

20 тысяч шчаслівых білетаў

МАГІЛЕУ. У ашчадныя касы вобласці штодзень приходзяць дзiesiąты людзей, уладальнікаў білетаў першага выпуску грашоварэчавай латарэі 1961 года. Ашчадныя касы ўжо выплацілі звыш дваццаці тысяч выйгрышаў. Толькі ў адным Крычаўскім раёне прад'яўлена да аплаты каля пяці тысяч «шчаслівых» білетаў. Многія жыхары горада, працаўнікі калгасных

і саўгасных палёў выйгралі халадзільнікі, дываны, гадзіннікі, швейныя машыны і іншыя каштоўныя рэчы.

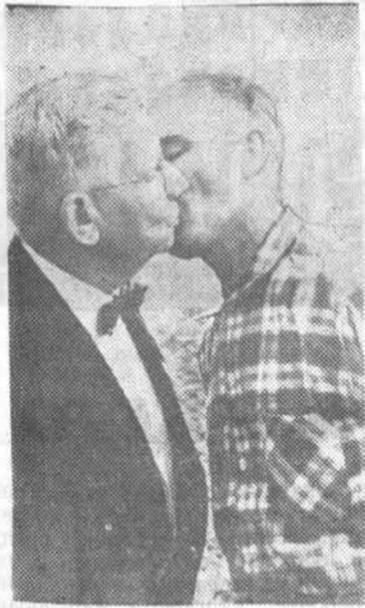
Амаль столькі ж шчаслівых білетаў аказалася і ў Асіповіцкім раёне. Рабочы саўгаса Антон Гаўруш прад'явіў латарэйны білет, які выйграў швейную машыну. А жыхар Асіповіч Міхаіл Кірсаў выйграў тэлевізар «Беларусь».

Віцебск сёння. Новая гасцініца па вуліцы Кірава.

Тут усё роднае, дарагое...

Амерыканскія турысты ў гасцях у беларускіх калгаснікаў

Дзесяткі гадоў разлучаў гэтых людзей акіян. І вось браты зноў сустрэліся, зноў у іх сэрцах заціплілася надзея на новыя яшчэ больш радасныя і шчаслівыя сустрэчы на зямлі бацькоў нашых.

намі з родных гарадоў і вёсак, у якіх не былі па сорок і больш гадоў. А пагаварыць аб гэтым ёсць з кім. У Мінск на сустрэчу з амерыканцамі беларускага паходжання прыехалі іх сваякі з Магілёўскай, Брэсцкай і іншых абласцей рэспублікі.

— А мы думалі, што нам не дазваляць пабачыцца з раднёю, — гаворыць пажылая, сцівела турэтка з Нью-Йорка. — Я дык і падарункаў з сабой ніякіх не ўзяла. А цяпер шкадую. Зірніце, колькі ў мяне тут пляменнікаў і пляменніц. І ўсе маладыя, здаровыя і такія прыветлівыя і разважлівыя, што ў мяне нават слоў не хапае, каб выказаць сваю радасць.

З вачыма, поўнымі слёз, прыглядаецца да сваякоў турыст Раман Ільч Шэлеа. У 1907 годзе выехаў ён з вёскі Зарыгава Ляхавіцкага раёна ў Амерыку на заробкі. Дакладных звестак аб Радзіме не меў. А сёння з усіх бакоў яго абступілі сваякі і знаёмыя, і шчырым сяброўскім размовам не відаць канца.

— Можна, пачакаеце мяне ў Мінску? — пытае Раман Ільч. — Я думаю, што мы да вечара вернемся сюды.

— А ты не хвалойся, браток, — чуецца у адказ. — Паедзем следам за вамі. Не хопіць месца ў інтурысцкім аўтобусе, дык возьмем таксі.

Дзве турысткі пажадалі сыйсці ў Дзяржынску (былое Койданава). Яны нарадзіліся ў гэтых мясцінах і хочуць паглядзець, як жывуць іх землякі.

— Доўга не засяджвайцеся там, — гаворыць кіраўнік групы Віктар Аляксандравіч Яхантаў. — Паслязаўтра, едучы назад мы вас забяром. Чакайце на гэтым самым прыпынку. Дарэчы, тут ёсць рэстаран, — ён ківае ў бок прыгожага аднапавяр-

ховага будынка з назвай «Чайная». — Так што сумаваць вам у Дзяржынску не давядзецца.

Другі прыпынак зрабілі каля Гарадзеі. Тут нашы госці залюбаваліся маладымі пасадкамі лесу. Потым адзін з іх выйшаў на абочыну дарогі і доўга глядзеў у бок гарадскога пасёлка.

— Гэта яго родныя мясціны, — ціха, каб не перашкаджаць чалавеку, гаварылі адзін аднаму турысты.

— А як яго прозвішча? — спытаў я.

— Белік Іван Мартынавіч.

Я добра ведаю Нясвіжчыну, але пра гэтага чалавека нічога не чуў. Аказваецца, ён яшчэ ў 1912 годзе зусім маладым хлопцам выехаў у ЗША са свайго роднай вёскі Андрушы. І вось тут, у Гарадзеі, ён апошні раз бачыўся з раднёю. З таго часу прайшло каля пяцідзяткі год, а хваляванне не ўляглося.

— Я тут нічога не пазнаю, — шчыра прызнаўся Іван Мартынавіч, вярнуўшыся да аўтобуса. — Пры царскай уладзе ў Гарадзеі нават адпачыць не было дзе. Прыедучы бывала людзі на станцыю, разпаўсюць на развітанне са сваімі братамі і сёстрамі, якіх праводзілі за акіян, пляшку гарэлкі, і спяшаюцца назад у свае ўбогія вёсачкі. А зараз... Вы толькі зірніце, колькі ў Гарадзеі завод-

навіч са шчырай братэрскай заўважасцю распываюць сваіх землякоў пра іх жыццё, шукаюць сярод калгаснікаў былых сяброў і знаёмых. Але час ужо даў аб сабе знаць. Мяркуючы па расказах калгаснікаў, толькі ў Андрушах яшчэ жывуць старыя, якія добра ведалі гэтага чалавека.

На роднай зямлі, як кажуць, у кожнай сялібе — дом. Калгаснікі хутка дагаварыліся са сваім земляком і ахвотна запрашалі яго і ўсіх турыстаў у свае новыя дамы.

Сельгасарцель імя Калініна — маладая, але моцная гаспадарка. Турысты адчулі гэта пры першых сустрэчах з мясцовымі хлебарабамі. Гасцей сустракалі добра апранутыя, загарэлыя і жыццерадасныя людзі.

— Нябось, нялёгка вам даводзілася пасля вайны? — пытаўся госці.

— Падумаць было аб чым, — сказаў намеснік старшыні праўлення Аляксандр Шчарбянок. — Гаспадарка наша ў той час была ў запустэчэнні, ледзь-ледзь зводзілі канцы з канцамі. На ўсім ляжаў адбітак драпежнага нашэсця фашыстаў. І на тварах людзей вы тады не прыкмеці-

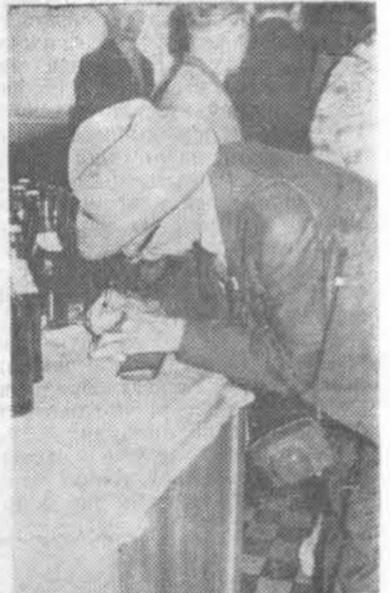
Набыць на памяць аб Радзіме добрую рэч — як гэта прыёмна! У Сноўскім сельмагу гасцей сустрэла прадаўшчыца Аляксандра Антошына. Яна ахвотна выклала на прылавак тавары, расказала, колькі што каштуе і пацікавілася, ці падабаюцца яны.

лі б радасных усмешак. Усё траба было падымаць з попелу і руін.

— Затое цяпер у вас добра, — заўважылі турысты. — Мы прызнацца, шчыра здзівіліся, пабачышы, у якіх светлых і прасторных дамах жывуць калгаснікі. Калі ж вы паспелі пабудаванца?

— Адразу пасля вайны многія з нас жылі ў зямлянках, — тлумачыў далей Шчарбянок. — І па ўсёй Беларусі гэтак было. Але свет не без добрых людзей. Працоўныя ўсіх рэспублік дапамаглі нам. І вось, як бачыце, цяпер у нас інакш абстаецца справа. Лічбамі я вас стамляць не буду. Зараз вы паедзеце на жывёлагадоўчую ферму, пагаворыце там з пастухамі і даяркамі, паглядзіце, у якіх умовах яны працуюць, колькі ў нас жывёлы, машын і розных сельскагаспадарчых прылад, — і ўсё будзе ясна.

Госці шчыра здзівіліся, даведаўшыся, што ў калгасе ёсць ажно шэсць электрастанцый. Усе яны пабудаваны сіламі мясцовага насельніцтва і цяпер за-

Турыст Яфім Аўдзеевіч Ластачка запісвае сваю падзяку ў Кнігу прапапоў работнікаў калгаснай чайной за іх ветлівыя адносіны да наведвальнікаў і па-майстэрску падрыхтаных стравы.

бяспечваюць вёскі электраэнергіяй.

Сярод турыстаў ёсць работнікі друку. Ім намеснік старшыні калгаса наведваў, што ў калгасе налічваецца 6.500 гектараў зямлі. Ураджайнасць збожжавых складае ад 12 да 18 цэнтнераў з гектара, ільну 6—10 цэнтнераў. Добра родзяць пукровыя буракі. Калгас здае іх на Гарадзейскі цукровы завод. Няма асаблівых клопатаў і са здачай ільнотрасты. У Гарадзеі ёсць таксама і Ільнозавод. У цэлым калгас атрымлівае восем мільёнаў рублёў прыбытку. Сёлета ў пераліку на новыя грошы калгас будзе мець не менш аднаго мільёна рублёў.

Высокія прыбыткі даюць магчымасць многа будаваць. Цэнтральная сядзіба калгаса, жывёлагадоўчыя фермы, гаражы, майстэрні — усё гэта даробак пасляваеннага года. Не забываюцца тут і аб новым жытлі для калгаснікаў. Побач з праўленнем вырасла новая вуліца з аднапавярховымі цаглянымі катэджамі, у якія перасяляюцца хутаране, а таксама ўсе тыя, у каго былі старыя хаты.

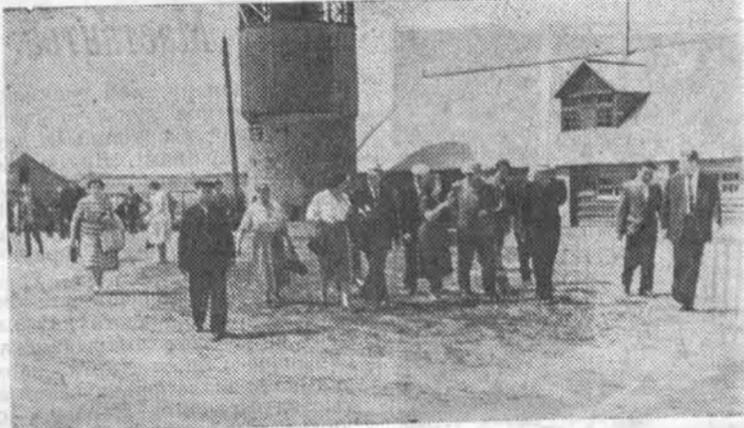
Госці пабывалі ў многіх калгаснікаў і захапляліся тымі выгодамі, якімі яны карыстаюцца. У кожным катэджы — тры пакоі і кухня з паравым ацяпленнем, рускай печчу, высокімі, светлымі вокнамі, умывальнікамі, кухоннымі прыладамі. Мэбля — новая, набытая ў мясцовых магазінах. У кожнага радзьё, швейная машына, карціны.

— Мы таксама не дрэнна жывём, — гаварылі турысты калгаснікам. — Аднак вы багацейшыя за нас. Цяпер ужо нам грэба даганяць беларусаў. А багацейшыя вы таму, што апроч усяго нажытага, карыстаецеся бясплатным медыцынскім абслугоўваннем, а таксама можаце вучыць сваіх дзяцей, не турбуючыся аб аплаце. У Злучаных Штатах Амерыкі ўсяго гэтага яшчэ няма.

Сонца ўжо заходзіла, калі мы, нарэшце, выехалі з калгаса назад у Мінск. Пасажыры ўсю дарогу дзяліліся ўражаннямі аб тым, што бачылі і чулі на Радзіме свайго сябра Івана Марцінавіча Беліка.

Заўтра іх чакае новая дарога. На гэты раз нашы госці пабываюць у Белаежскай пушчы і заадно пазнаёмяцца з жыццём калгаснікаў Брэсцчыны.

А. БУДЗЕЙКА.

Буржуазная прапаганда трубіць, што ў беларускіх вёсках пануе галечка. Карыстаючыся выпадкам, нашы госці пабывалі ў дамах калгаснікаў, на жывёлагадоўчых фермах, а затым зайшлі ў школу і ўсюды яны бачылі многа цікавага. На здымку: амерыканскія турысты на жывёлагадоўчай ферме.

скіх труб! Значыць, і тут мае землякі жывуць па-новаму. А я, прызнацца, думаў, што ў такіх дробных беларускіх мястэчках, як Гарадзея, няма ніякай прамысловасці.

Іван Мартынавіч Белік сціплы чалавек. Аб сабе ён расказвае мала. Затое з жонкі свайго Алены ён усю дарогу не спускае вачэй, бачачы, як яна перажывае і радуецца сёння, едучы паўз знаёмыя вёскі.

У калгасе яны не разлучаліся ні на адну хвіліну. Іван Марты-

Радасна і лёгка на сэрцы ў састарэлага турыста Рамана Ільча Шэлеа. Больш за пяцідзяткі год не быў ён на Радзіме, жыву адзінока. А паглядзіце, колькі ў яго сваякоў на Бацькаўшчыне. Усе яны ад шчырага сэрца рады дарагому госцю калгаснікаў і перажываннямі. І ахвотна дзяляцца з ім сваімі радасцямі і перажываннямі.

Вялікае права

«Грамадзяне БССР маюць права на адукацыю», — гаворыць артыкул 96 Канстытуцыі БССР. У адпаведнасці з гэтым правам я спачатку вучыўся ў няпоўнай сярэдняй школе (7 класаў) у маёй роднай вёсцы, потым у сярэдняй школе, дзе атрымаў атэстат сталасці, і ў Мінскім юрыдычным інстытуце, пасля заканчэння якога мне далі магчымасць вучыцца ў аспірантуры, напісаць і абараніць дысертацыю на званне кандыдата юрыдычных навук. Гэта шлях, якім ішлі і ідуць сотні тысяч мільёны савецкіх юнакоў і дзяўчат.

Вядома, калі б за адукацыю трэба было плаціць, я наўрад ці скончыў бы нават сярэдняю школу. Мае бацькі — не багатыя людзі. Яны не адмаўлялі мне ў падтрымцы, але ўжо ў інстытуце я атрымліваў такую стыпендыю, што мог бы не звяр-

тацца да іх за дапамогай. Стыпендыя ж аспіранта была не на многа меншай, чым заробтак маіх таварышаў, якія пайшлі працаваць.

Наша сістэма асветы ў тым выглядзе, як яна складваецца ў сучасны момант, устаноўлена законам ад 24 снежня 1958 г. «Аб умацаванні сувязі школы з жыццём і далейшым развіццём сістэмы народнай асветы ў СССР».

Цяпер першым этапам навучання з'яўляецца васьмігадовая школа, абавязковая для ўсіх дзяцей ва ўзросце ад 7 да 15—16 гадоў. Каб забяспечыць абавязковае навучанне дзяцей у гэтым узросце, закон прадугледжвае цэлы шэраг мер. Дзецям, якія не могуць наведаць школу з-за матэрыяльных цяжкасцей, аказваецца адпаведная дапамога са спецыяльных фондаў. У выпадках, калі адной да-

памогай абыйсціся нельга, дзеці накіроўваюцца ў школы-інтэрнаты або іншыя дзіцячыя ўстановы, дзе дзяржава дае ім адукацыю цалкам за свой кошт. У гарадскіх і сельскіх школах для вучняў 1—4 класаў, бацькі якіх не ў стане забяспечыць нагляд за сваімі дзецьмі, ствараюцца спецыяльныя «групы падоўжанага дня». Дзеці, якія залічаны ў гэтыя групы, астаюцца ў школе пасля заняткаў пад наглядом педагогаў-выхавальцаў. Яны тут абедуюць, выконваюць дамашнія заданні, гуляюць, адпачываюць.

Мэта васьмігадовай школы — сістэматычнае, звязанае з жыццём і практыкай авалоданне асновамі навук, працоўнае, фізічнае выхаванне навучэнцаў, падрыхтоўка іх да вылучэння вытворчых спецыяльнасцей.

Тыя, хто скончыў васьмігадовую школу, маюць перад сабой шырокі выбар. Непасрэдным працягам васьмігодкі з'яўляюцца 9—11 класы сярэдняй агульнаадукацыйнай працоўнай палітэхнічнай школы з вытворчым навучаннем. У гэтых класах выкладаюць не толькі агульнаадукацыйныя прадметы, але таксама агульна-тэхнічныя і спецыяльныя курсы. Разам з атэстатам сталасці вучань атрымлівае пасведчанне аб набывшці спецыяльнасці шафёра, жывёлавода і г. д. У мінулым годзе ў школах нашай рэспублікі вялося навучанне 93 спецыяльнасцям. Другая магчымасць — трапіць у гэхнікум. Гэта навучальная ўстанова, дзе навучэнец адначасова атрымлівае і сярэдняю спецыяльную адукацыю (напрыклад, спецыяльнасць тэхнік-будуўніка), і сярэдняю агульнаадукацыю. Лётчык-касманаўт Юрый Гагарын, напрыклад, у свой час скончыў індустрыяльны тэхнікум. Трэцяя магчымасць пайсці ў тэхнічнае вучылішча або на курсы трактарыстаў, шафёраў і г. д.

Для рабочай і вясковай моладзі існуюць сярэдня агульнаадукацыйныя вясчэрнія і завочныя школы. Даволі часта яны ствараюцца пры заводах.

Колькасць навучэнцаў у агульнаадукацыйных школах разам са школам рабочай моладзі і дарослых у бягучым навучальным годзе дасягнула

Школа № 4 у горадзе Мінску.

на адукацыю

1 382 тысяч і павялічылася ў параўнанні з мінулым годам больш чым на 74 тысячы.

Асобна трэба падкрэсліць, што ў нас створана і пастаянна расшыраецца сетка школ-інтэрнатаў. Гэта — школы будучага. У мінулым годзе іх было 43, цяпер — 68, а ў 1965 годзе будзе 350. Школы-інтэрнаты будуюцца ў добрых для здароўя дзяцей мясцовасцях. Дзеці прыходзяць або прыязджаюць з іх дамоў толькі на выхадныя і святочныя дні ды ў час канікул. Прымаюцца ў гэтыя школы ў першую чаргу дзеці-сіроты, дзеці адзінокіх маці, інвалідаў ваіны і працы, а таксама дзеці, для выхавання якіх няма адпаведных умоў у сям'і. Бацькі плацяць толькі частку тых сродкаў, якія дзяржава выдаткоўвае на ўтрыманне дзяцей у школах-інтэрнатах. Многія дзеці ўтрымліваюцца там цалкам за кошт дзяржавы.

У выніку перабудовы народнай асветы нашы сярэднія навучальныя ўстановы рыхтуюць адначасова і да паступлення ў інстытут, універсітэт, і да працоўнай дзейнасці. Вядома, у вышэйшых навучальных ўстановах (вну) трапляе найбольш здольная і таленавітая моладзь. Пры гэтым перавага аддаецца тым, хто ўжо працаваў не менш двух год на прадпрыемстве, у калгасе або ўстанове, а таксама домабілізаваным з арміі.

Вышэйшых навучальных устаноў налічваецца ў рэспубліцы 24 (да рэвалюцыі не было ні адной). У іх вучыцца 56 870 студэнтаў.

Значную частку агульнай лічбы студэнтаў складаюць людзі, якія сумяшчаюць працу з вучобай. Гэта маладыя (а іншы раз і не вельмі маладыя) рабочыя, калгаснікі, служачыя. Студэнты завочных і вясчэрніх вуну маюць права атрымаць па месцу працы водпуск для выканання лабараторных работ і задачы экзаменаў (30—40 дзён у год), а таксама для выканання і абароны дыпломнай работы (4 месяцы). За час гэтых водпускаў студэнты атрымліваюць сваю зароботную плату, але не больш як 100 рублёў у месяц. Водпускі для адпачынку прадастаўляюцца і аплачваюцца асобна.

У мінулым годзе вуну рэспублікі выпусцілі 10 тысяч спецыялістаў, сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы — звыш 16 тысяч.

Нарэшце, трэба сказаць і аб такой форме адукацыі, як народныя універсітэты культуры. Іх задача — даць слухачам пэўны аб'ём ведаў у галіне музычнага, тэатральнага, выяўленчага мастацтва, літаратуры, навукі і тэхнікі. Для паступлення ў такі універсітэт патрэбна толькі жаданне. Ніякіх уступных экзаменаў няма. Выкладанне вядзецца ў папулярнай форме з шырокім выкарыстаннем вучэбных кінафільмаў, выкананнем урыўкаў з музычных, драматычных і іншых твораў. Такіх універсітэтаў у гарадах і раёнах рэспублікі налічваецца 131, а вучыцца ў іх 40 тысяч чалавек.

М. ЮРКЕВІЧ.

У Драгічынскай музычнай школе

Летам мінулага года рашэннем аблвыканкома ў Драгічыне была створана дзіцячая музычная школа-сямігодка. У нас, савецкіх людзей, ужо ўвайшло ў звычай вучыцца, удасканальваць свае вады, шліфаваць сваё майстэрства. Проста цяжка цяпер пералічыць, колькі людзей з нашага раёна за гады Савецкай улады скончыла тэхнікумы, вучылішчы, вышэйшыя навучальныя ўстановы, колькі чалавек набыло прафесію настаўніка, агранома, заатэхніка, урача, інжынера і зараз працуе у розных галінах народнай гаспадаркі. А як было раней, у часы панавання белапаліякаў? «Хлопам», як зневажальна называлі тады беларускіх сялян, шлях у навуку быў закрыты. Не дзіва, што селянін лічыў за шчасце, калі яго сын ці дачка ўмелі сяк-так чытаць і карыстацца чатырма дзеясловамі арыфметыкі. Аб музычнай адукацыі тады ніхто не мог і марыць. Гэта лічылася раскошай, было магчымым толькі для багачаў. Вось чаму адкрыццё музычнай школы ў Драгічыне, некалі глухім кутку Палесся, з цеплынёй і ўдзячнасцю было сустрэта і рабочымі, і калгаснікамі, і служачымі.

Кожны хацеў, каб у яго хаце быў свой музыкант. Не паспелі на аб'явах высахнуць фарбы, як на сталае дырэктара школы Г. Германовіча пачалі з'яўляцца ўсё новыя і новыя заявы: «Прашу прыняць...», «Прашу залічыць...» Жадаючых вучыцца было столькі, што давялося правесці экзамены. Асноўным крытэрыем, па якому вызначалася годнасць экзаменуемага, былі, вядома, музычныя здольнасці. Такім чынам па конкурсу прайшло 65 хлопчыкаў і дзяўчынак ва ўзросце ад 7 да 12 год. Усе яны былі залічаны ў першы клас.

У школе — тры аддзяленні: народных інструментаў (баян, акардэон, домра), струннае (скрыпка) і фартэп'янае. Згодна з гэтым вучні былі падзелены на тры групы. У кожнай групы — сваё вучэбнае праграма, свой выкладчык. Напрыклад, заняткі па класу скрыпкі, разлічаны на сем год, вядзе выкладчык Уладзімір Карпук, з вучнямі, якія наведваюць фартэп'янае аддзяленне, займаецца Антаніна Галюк, праграму па класу баяна выкладае дырэктар школы Георгій Германовіч.

Цёпла расказвае аб сваіх вучнях скрыпач Уладзімір Карпук. Асабліва задаволен ён Соняй Купер і Наташай Акеянёнак. Дзяўчынкі з густам выконваюць эцюд Радзіёнава, беларускую народную песню «Перапелачка», «Паветраную песню» Старакадамскага і нават такую складаную рэч, як «Песенька» Камароўскага.

На працягу ўсіх год навучання вялікая ўвага ў музычнай школе будзе ўдзяляцца развіццю ў вучняў самастойнага і асэнсаванага разбору музычных твораў, умению пісьменна чытаць ноты з ліста, а гэта дасягаецца сістэматычнымі заняткамі не толькі на ўроках, але і дома.

М. ЯРАШЭВІЧ.

Падарункі беларускіх вучоных

Разам з усім народам плёна працуюць вучоныя рэспублікі. Беларуская навука з кожным годам заваёўвае новыя рубяжы. Акадэмік-сакратар аддзялення фізіка-матэматычных, хімічных і геалагічных навук АН БССР М. Ф. Ярмаленка расказаў:

— Важныя даследаванні, якія маюць вялікае тэарэтычнае і практычнае значэнне, выкананы ў Інстытуце фізікі Акадэміі навук БССР. Цяпер гэты інстытут стаў адным з вядучых навуковых цэнтраў у Савецкім Саюзе ў галіне спектраскапіі і малекулярнай люмінесценцыі.

Нямала зроблена беларускімі вучонымі для развіцця вялікай хіміі. Вялікае практычнае значэнне маюць работы, выкананыя супрацоўнікамі Інстытута фізіка-арганічнай хіміі. Укараненне іх у вытворчасць дасць магчымасць замяняць харчовы

тлушч, які цяпер выкарыстоўваецца для тэхнічных мэт, сінтэтычным тлушчам, што будзе атрымлівацца з нафты.

Цікавыя работы па атрымліванню целюлозы з драўніны звычайных карчоў, якімі завадены ўсе тарфяныя распрацоўкі. Такія пні цяпер у лепшым выпадку ідуць на паліва. А між тым яны — каштоўная хімічная сыравіна. Беларускія вучоныя навучыліся вырабляць з іх сінтэтычны шук, які можа быць выкарыстан для розных патрэб. Радуюць вока прыгожыя пластмасы, атрыманыя з гэтай жа сыравіны.

Супрацоўнікі Інстытута агульнай і неарганічнай хіміі прапанавалі паскораны метад ачысткі пеніцыліну. Такі метад выключае ўжыванне шкоднага для здароўя рабочых растваральніка. Ён укаранён ужо на заводах медпрапаратаў.

Васьмікласніца 11-гадовай школы № 7 горада Баранавічы Ліда Громава — чэмпіёнка БССР па настольнаму тэнісу сярод дзяўчат. У гэтыя дні яе часта можна бачыць на корце ў гарадскім парку. Дзяўчына сістэматычна трэніруецца.

Мастацтва збліжае народы

З кожным днём мацнеюць і пашыраюцца культурныя сувязі нашай рэспублікі з зарубежнымі краінамі. Яркім сведчаннем гэтага з'яўляецца прыезд да нас, у Беларусь, вядомых музычных дзеячоў і артыстаў Польшчы, Францыі, ЗША і Італіі.

Вядомую цікавасць для аматараў музыкі прадстаўляў канцэрт з удзелам амерыканскага скрыпача Сіднея Харта, якому акампаніравала французская артыстка Крысціна Верзье — салістка парыжскага радыё і тэлебачання.

Цудоўны вечар правялі цані-

целі музыкі, якія прысутнічалі днямі ў акруговым ДOME афіцэраў на санатным вечары такіх выдатных выканаўцаў нашага часу, як вялікі друг Савецкага Саюза, італьянскі дырыжор і піяніст Карло Цэкі і лаўрэат многіх міжнародных музычных конкурсаў савецкі вялянчаліст Данііл Шафран. Артысты прадэманстравалі высокі клас музычнага майстэрства і цудоўны прыклад творчай садружнасці.

Зараз у нашай сталіцы гасцюць Вялікі эстрадны аркестр Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі і танцавальная група артыстаў з Індыі.

НАШЫ РАДЫЁПЕРАДАЧЫ

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ
Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу:
на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30;
на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.
Па нядзелях: на хвалях 30,83 метра і 227 метраў з 6 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін;
на сярэдняй хвалі 227 метраў з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30.

часу: з 19.30 да 20.30 на хвалях 25,08 метра (ці 11 960 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9 605 кілагерцаў), 31,04 метра (ці 9 665 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ

Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 минут па нью-йоркскіму часу на кароткіх хвалях 25,08 метра (ці 11 960 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9 605 кілагерцаў), 31,04 метра (ці 9 665 кілагерцаў).

НАШ АДРАС

Мінск, праспект Імя Сталіна, 77. Дом друку, пакой № 20. Для пісьмаў (for Briefe): Minsk, Post-shlessfach № 14

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ
Па нядзелях — ад 8 гадзін да 8 гадзін 30 минут па сярэднеўрапейскаму часу на хвалях 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) і на сярэдняй хвалі 227 метраў.
ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ
Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскіму